

«Συλλογικός Κατάλογος Δημοτικών Βιβλιοθηκών : Το πρώτο βήμα για την αναβάθμιση των δημοτικών βιβλιοθηκών»

Μπράττης Παντελής, Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών -Τεχνική υποστήριξη

Κουής Δημήτριος, Ε.Μ.Π.-Οριζόντια Δράση, Τεχνικός Διαχειριστής, Δρ.

Ευθυμίου Φωτεινή, Ε.Μ.Π.-Οριζόντια Δράση, Βιβλιοθηκονόμος

Εισαγωγή

Είναι σε όλους γνωστά τα μεγάλα προβλήματα που παρουσιάζουν οι δημοτικές βιβλιοθήκες της χώρας, τα οποία τις εμποδίζουν να διαδραματίσουν τον ενεργό ρόλο που τους αρμόζει σχετικά με τη διάδοση των υπηρεσιών τους προς τους δημότες – πολίτες. Η συντριπτική πλειοψηφία των Δημοτικών Βιβλιοθηκών δε διαθέτει τα απαραίτητα «εργαλεία» για να προσεγγίσει αποτελεσματικά τους χρήστες της, σε έναν κόσμο ο οποίος συνεχώς αλλάζει και όπου η τεχνολογία κατακτά όλο και περισσότερο τους βασικούς τομείς της καθημερινότητας. Η προσπάθεια που ξεκινάει για την αναβάθμιση των Δημοτικών Βιβλιοθηκών της χώρας και οι όποιες μελλοντικές δράσεις πρέπει να σχεδιαστούν, εκτός των άλλων, και με γνώμονα την αναπλήρωση του χαμένου χρόνου. Μέσα από συντονισμένες και συνεργατικές κινήσεις, οι εμπλεκόμενοι μπορούν να αξιοποιήσουν την πολύτιμη εμπειρία που αποκτήθηκε από τη διαδικασία αυτοματοποίησης των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, από το 1996 μέχρι και σήμερα.

Σε αυτό το πλαίσιο, παρουσιάζεται στην παρούσα εργασία η πρόταση μας για δημιουργία Συλλογικού Καταλόγου των Ελληνικών Δημοτικών Βιβλιοθηκών (ΣΚΕΔΒ).

Επίπεδο Αυτοματοποίησης Δημοτικών Βιβλιοθηκών

Δυστυχώς, δεν υπάρχει επίσημη καταγραφή του αριθμού των Δημοτικών Βιβλιοθηκών που υπάρχουν στην Ελλάδα. Μοναδική πηγή, από την οποία μπορεί κανείς να αντλήσει πληροφορίες, είναι η πρόσφατη έρευνα (2007) της κ. Μαρίας Κορκίδη, σε όλες τις περιοχές της χώρας, κατά την οποία εντόπισε 286 Δημοτικές Βιβλιοθήκες. Από αυτές οι 194 είναι ενεργές (ποσοστό 67,83%), ενώ οι υπόλοιπες 92

είναι ανενεργές (ποσοστό 32,17%). Από τις ενεργές βιβλιοθήκες, απάντησαν στην έρευνα οι 100 (ποσοστό 52%), ενώ δεν απάντησαν οι 94 (ποσοστό 48%). Από την έρευνα προκύπτουν τα εξής:

1^ο) Το 40% διαθέτει μικρές συλλογές, που κυμαίνονται από 2.500 έως και 10.000 τίτλους, το 44% διαθέτει συλλογές μεσαίου μεγέθους από 10.001 έως 40.000 τίτλους, ενώ μόλις το 13% διαθέτει συλλογές σχετικά μεγάλου μεγέθους, από 40.000 τίτλους και άνω. Ένα πρώτο συμπέρασμα είναι ότι ο αριθμός των τίτλων του υλικού, στις βιβλιοθήκες που απάντησαν, κυμαίνεται μεταξύ 1.333.000 και 2.000.000 τίτλων, αριθμός όχι απαγορευτικός για ένα πρώτο βήμα προς τη συγκρότηση Συλλογικού Καταλόγου. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη, το μεγάλο ποσοστό κοινών τίτλων που διαθέτουν οι Δημοτικές βιβλιοθήκες, λόγω του ότι η συντριπτική πλειοψηφία του υλικού αποτελείται από ελληνικές εκδόσεις, καθώς και του ότι διαθέτουν υλικό κοινής θεματικής περιοχής (π.χ. λογοτεχνία, ιστορία, ψυχαγωγία, λαογραφία, γεωγραφία, παιδικά βιβλία κλπ.).

2^ο) Από τις 100 βιβλιοθήκες που απάντησαν, το 84% διαθέτει πρόγραμμα αυτοματοποίησης, ενώ μόλις το 12% δεν διαθέτει. Στα προγράμματα αυτοματοποίησης, κυριαρχεί απόλυτα το ABEKT, με 68 εγκαταστάσεις στις 84, ενώ 14 βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν αυτοσχέδια κυρίως προγράμματα, και μόνο 2 βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν διεθνή ολοκληρωμένα συστήματα (1 ADVANCE και 1 HORIZON). Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι λόγω της διάθεσης του ABEKT από το EKT, είναι λίγες οι βιβλιοθήκες που δεν διαθέτουν σύστημα αυτοματοποίησης. Είναι όμως λογικό, το ποσοστό των βιβλιοθηκών που δεν διαθέτουν σύστημα, να είναι μεγαλύτερο, αν συμπεριληφθούν σε αυτές, οι βιβλιοθήκες που δεν απάντησαν καθώς και οι ανενεργές.

3^ο) Μόλις το 27% των βιβλιοθηκών, δηλώνει ότι έχει καταλογογραφήσει το σύνολο των διαθέσιμων τίτλων. Επίσης το 23% δηλώνει ότι έχει αυτοματοποιήσει μεγάλο μέρος της συλλογής, έναντι 27% που έχει αυτοματοποιήσει μικρό μέρος, και 17% που δεν έχει αυτοματοποιήσει καθόλου το υλικό του. Συμπεραίνεται, ότι οι διαθέσιμες εγγραφές στα συστήματα αυτοματοποίησης δεν πρέπει να ξεπερνούν το 50% των συνολικών εγγραφών, ποσοστό που σίγουρα μειώνεται στο σύνολο των 286

δημοτικών βιβλιοθηκών της χώρας. Η δημιουργία καταλόγων στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες, κρίνεται ως πρώτη και επιτακτική ανάγκη για την ανάπτυξη τους.

4^ο) Υπάρχει μόνο 1 εργαζόμενος στο 35% των βιβλιοθηκών, 2 στο 25% και κανένας στο 8%. Από αυτούς του εργαζόμενους, στο 27% των βιβλιοθηκών, δεν υπάρχει βιβλιοθηκονόμος, ενώ στο 33% δεν υπάρχει κανένας μόνιμος υπάλληλος. Σχετικά με την ειδικότητα των πληροφορικών, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι σπανίζει στο χώρο των Δημοτικών Βιβλιοθηκών. Με βάση αυτά τα στοιχεία, κρίνεται απολύτως απαραίτητη η αύξηση του αριθμού του προσωπικού των Δημοτικών Βιβλιοθηκών. Επιπλέον, είναι εύλογο ότι ένα κεντρικό συνεργατικό μοντέλο καταλογογράφησης θα βοηθήσει ουσιαστικά στην εξοικονόμηση χρόνου και πόρων, με το να απαλλάξει μέρος του προσωπικού από εργασίες που μπορούν να πραγματοποιηθούν συλλογικά.

Στα παραπάνω, πρέπει να προστεθεί η απουσία των Δημοτικών Βιβλιοθηκών από το Internet. Μια αναζήτηση στο Google, οδηγεί σε λίγες αυτόνομες ιστοσελίδες, στην πλειοψηφία τους στατικές, και σε ακόμα λιγότερες συνδέσεις με on-line OPAC καταλόγους (εξαιρέση η ύπαρξη αρκετών βιβλιοθηκών στην βάση ΑΡΓΩ του ΕΚΤ).

Τα παραπάνω συμπεράσματα, μπορούν να απαντήσουν στην ερώτηση, για το ποιο θα μπορούσε να είναι το είδος Συλλογικού Καταλόγου και το μοντέλο συνεργατικής καταλογογράφησης, που πρέπει να ακολουθήσουν οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες.

Ιστορική αναδρομή και συλλογικοί κατάλογοι ανά τον κόσμο

Η ανάγκη των βιβλιοθηκών να καλύψουν τις απαιτήσεις των χρηστών τους σε βιβλιογραφία και κάθε είδους υλικό, πέρα από τα όρια μιας τοπικής συλλογής, αλλά και τα οφέλη που προσφέρει ένα κεντρικό μοντέλο καταλογογράφησης υλικού (ομοιογένεια εγγραφών, καταλογογράφηση μια φορά κεντρικά και όχι όσες υπάρχει το υλικό, αξιοποίηση του προσωπικού σε άλλες λειτουργίες εκτός καταλογογράφησης, διαδανεισμός υλικού, κ.λπ.), οδήγησε αρχικά στην υιοθέτηση συνεργατικών μοντέλων καταλογογράφησης και στη συνέχεια, στην δημιουργία Συλλογικών Καταλόγων (Σ.Κ.), στο παρελθόν σε έντυπη μορφή και στις μέρες μας σε ηλεκτρονική. Η αρχή έγινε από τη Library of Congress στις αρχές του 20^{ου} αιώνα με το σύστημα διανομής έτοιμων δελτίων καταλόγου (catalog cards), σε όλες τις Αμερικανικές βιβλιοθήκες. Τα οφέλη ήταν εντυπωσιακά. Ένα βιβλίο

καταλογογραφείται ΜΟΝΟ μία φορά, από την κεντρική υπηρεσία, ακολουθώντας καθιερωμένα πρότυπα και καθιερωμένα αρχεία, και αποστέλλεται στις βιβλιοθήκες που το διαθέτουν, μόνο για προσθήκη τοπικών πληροφοριών αντιτύπων. Τη δεκαετία του 1950, ξεκινάει η δημιουργία του έντυπου National Union Catalog, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Με την εξέλιξη των υπολογιστικών συστημάτων, εμφανίζονται και οι πρώτες προσπάθειες δημιουργίας Φυσικών Σ.Κ. (Physical Union Catalog), ενώ μετά την ανάπτυξη και εξέλιξη του πρωτοκόλλου ανταλλαγής βιβλιογραφικών πληροφοριών Z39.50, εμφανίστηκαν οι Εικονικοί Συλλογικοί Κατάλογοι (Virtual Union Catalogs) και τα Κατανεμημένα Συστήματα Αναζήτησης (Distributed Search Systems). Ενδεικτικά αναφέρουμε τους σημαντικότερους διεθνείς Σ.Κ., όπως είναι ο WorldCat της OCLC με 125.000.000 εγγραφές από χιλιάδες βιβλιοθήκες σε όλο τον κόσμο, ο SUDOC στη Γαλλία που περιέχει 7.500.000 εγγραφές από 2.400 βιβλιοθήκες πανεπιστημιακών και ερευνητικών ιδρυμάτων, ο COPAC στην Μεγάλη Βρετανία, που περιέχει εγγραφές κυρίως των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Μεγάλης Βρετανίας και της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ιρλανδίας, και τέλος ο AMICUS στον Καναδά, που περιέχει περισσότερες από 30.000.000 εγγραφές από 1.500 βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένης της Εθνικής Βιβλιοθήκης του Καναδά.

Όσον αφορά εμπειρίες από Σ.Κ. δημοσίων και δημοτικών βιβλιοθηκών, η αναζήτηση στον παγκόσμιο ιστό για κοινοπραξίες δημοτικών βιβλιοθηκών, ανά τον κόσμο, έδωσε ελάχιστα αποτελέσματα. Υπάρχει βέβαια, τεράστια γκάμα στις υπηρεσίες ανά δημοτική βιβλιοθήκη, ανάλογα με την κοινότητα χρηστών που εξυπηρετεί η κάθε μία, την ιστορία της, οικονομικά θέματα κ.λπ. Σε κάποιες περιπτώσεις, οι δημοτικές βιβλιοθήκες ανήκουν στον εθνικό συλλογικό κατάλογο (το παράδειγμα της Γαλλίας), ή ένας αριθμός δημοτικών βιβλιοθηκών που γεωγραφικά βρίσκονται κοντά, έχουν δημιουργήσει ένα κοινό κατάλογο (παράδειγμα του Bilbao στην Ισπανία). Πολλές δημοτικές βιβλιοθήκες εμφανίζουν έντονη διάθεση συνεργασίας σε θέματα προώθησης των υπηρεσιών τους, και υιοθετούν πρακτικές όπως συνεργατικό γραφείο πληροφόρησης τύπου “ask a librarian” (παράδειγμα του Ηνωμένου Βασιλείου).

Η πιθανότερη εξήγηση που θα μπορούσε να δοθεί για αυτό, είναι ότι η συντριπτική πλειοψηφία των δημοτικών βιβλιοθηκών ανά τον κόσμο, στηρίζεται, σχετικά με τη λειτουργία της καταλογογράφησης, στην ήδη υπάρχουσα υποδομή που προσφέρεται

από τον εθνικό συλλογικό κατάλογο, εθνική βιβλιοθήκη κ.λπ., κάθε χώρας. Με γνώμονα τα παραπάνω οι Ελληνικές Δημοτικές Βιβλιοθήκες θα μπορούσαν επίσης να αξιοποιήσουν ανάλογες υποδομές που προσφέρονται σήμερα, όπως το Συλλογικό Κατάλογο των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΚΕΑΒ).

Μοντέλα Συλλογικών Καταλόγων

Υπάρχουν δύο βασικά μοντέλα συλλογικών καταλόγων. Ο Φυσικός Συλλογικός Κατάλογος (Physical Union Catalog) και ο Εικονικός – Κατανεμημένος Συλλογικός Κατάλογος (Virtual / Distributed). Στο Φυσικό Σ.Κ., υπάρχει μία ενιαία κεντρική βιβλιογραφική βάση, στην οποία εισάγονται βιβλιογραφικές εγγραφές από τις βιβλιοθήκες – μέλη, ενοποιώντας κοινές εγγραφές και περιγράφοντας σε ποιες βιβλιοθήκες βρίσκεται η εγγραφή. Στο Φυσικό Σ.Κ. διακρίνονται δύο τύποι.

Ο Κύριος (Master) Φυσικός Σ.Κ., όπου οι εγγραφές δημιουργούνται, είτε από μία κεντρική υπηρεσία, είτε από τις βιβλιοθήκες – μέλη, σε ένα κεντρικό κατάλογο και στην συνέχεια «κατεβαίνουν» στα τοπικά συστήματα της βιβλιοθήκης. Το μοντέλο αυτό παρουσιάζει τα περισσότερα πλεονεκτήματα, καθώς εξασφαλίζει υψηλή ακρίβεια στην ανάκτηση των αποτελεσμάτων, μια κοινή εγγραφή για όλα τα μέλη, δεν εμφανίζονται στον κατάλογο διπλοεγγραφές, χρησιμοποιούνται κοινοί κανόνες περιγραφής και κοινά καθιερωμένα αρχεία, ο κεντρικός και οι τοπικοί κατάλογοι είναι άμεσα ενημερωμένοι και διαθέσιμοι. Στα μειονεκτήματα του Κύριου (Master) Φυσικού Σ.Κ., συγκαταλέγεται, ο συγκεντρωτικός τρόπος λειτουργίας του, που χρειάζεται χρόνο, εκπαίδευση των χρηστών – μελών του και συντονισμό για να οδηγήσει στην επιτυχία.

Ένας άλλος τύπος Φυσικού Σ.Κ. είναι ο Υποτελής (Slave). Και σε αυτή την περίπτωση ο κατάλογος είναι κεντρικός. Η εισαγωγή των εγγραφών γίνεται στα τοπικά συστήματα των βιβλιοθηκών-μελών, οι οποίες ανά τακτά χρονικά διαστήματα στέλνουν τις εγγραφές στον Σ.Κ. Με την χρήση ειδικών προγραμμάτων, ο Σ.Κ. ενοποιεί κοινές εγγραφές (όταν εντοπίζει ίδιες πληροφορίες σε σημαντικά βιβλιογραφικά πεδία, όπως τίτλος, συγγραφείς, έτος έκδοσης, ISBN), προσθέτοντας σε κάθε εγγραφή επιπλέον πληροφορίες των βιβλιοθηκών – μελών του Σ.Κ. (π.χ. θέματα, ταξινόμηση, αντίτυπα). Ο Υποτελής (Slave) Φυσικός Σ.Κ., παρουσιάζει πολλά κοινά πλεονεκτήματα με τον Κύριο (Master) Φυσικό Σ.Κ., αφού ενοποιεί τις

βιβλιογραφικές εγγραφές σε ένα κατάλογο, αλλά και αρκετά μειονεκτήματα, όπως το ότι, λόγω διαφορών στην καταλογογράφηση, δεν εντοπίζονται και δεν ενοποιούνται πάντα οι κοινές εγγραφές, δεν ανατροφοδοτούνται οι τοπικές βάσεις από εγγραφές που έχουν διαφοροποιηθεί στο Σ.Κ., εξακολουθούν οι βιβλιοθήκες να καταλογογραφούν τοπικά κλπ.

Οι εικονικοί / κατανεμημένοι (Virtual / Distributed) Συλλογικοί Κατάλογοι βασίζονται στη χρήση του πρωτοκόλλου Z39.50. Σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχει κοινός βιβλιογραφικός κατάλογος. Οι βιβλιοθήκες «ενοποιούνται» τεχνητά, σε έναν OPAC. Το σύστημα ψάχνει στους επιμέρους καταλόγους που είναι συνδεδεμένοι μέσω Z39.50, για να βρει και να εμφανίσει τα αποτελέσματα, σε πραγματικό χρόνο. Οι εγγραφές των τοπικών καταλόγων δεν ενοποιούνται. Ο εικονικός Σ.Κ. είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για το χρήστη, κυρίως λόγω της απάντησης σε πραγματικό χρόνο, αλλά παρουσιάζει πολλά μειονεκτήματα, με κυριότερα την εξάρτησή του από την διαθεσιμότητα του τοπικού server της βιβλιοθήκης, την κατασπατάληση χρόνου και πόρων λόγω της πολλαπλής καταλογογράφησης για το ίδιο τεκμήριο, την απουσία κοινής πολιτικής σε θέματα περιγραφικής και θεματικής καταλογογράφησης, κ.λπ.

Τέλος, υπάρχουν και οι Υβριδικό Συλλογικοί Κατάλογοι, οι οποίοι αποτελούν μια συνένωση Φυσικών και Εικονικών Σ.Κ.

Ελληνικοί Συλλογικοί Κατάλογοι

Οι σημαντικότεροι ελληνικοί Σ.Κ., παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Συλλογικός Κατάλογος Δημοσίων Βιβλιοθηκών (ΣΚΔΒ)

Ο Συλλογικός Κατάλογος Δημοσίων Βιβλιοθηκών (ΣΚΔΒ), ξεκίνησε την λειτουργία του το 1999, στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Λειβαδιάς. Είχε ως στόχο τη συλλογή και επεξεργασία των βιβλιογραφικών εγγραφών όλων των δημοσίων βιβλιοθηκών της χώρας (εκτός της Εθνικής Βιβλιοθήκης). Χρησιμοποιεί τόσο στον κεντρικό όσο και στους τοπικούς καταλόγους, το πρόγραμμα ABEKT. Με την ολοκλήρωση του έργου τον Οκτώβριο του 2008, ο ΣΚΔΒ περιέχει 45.000 επιλεγμένες εγγραφές από 13 δημόσιες βιβλιοθήκες και ένα αρχείο 107.000 εγγραφών καθιερωμένων αποδόσεων. Πρόκειται για ένα Φυσικό Συλλογικό Κατάλογο, ουσιαστικά «Υποτελή» με στοιχεία «Κύριου». Αυτό οφείλεται στο ότι οι

εγγραφές στον κεντρικό κατάλογο διορθώνονται και ενημερώνονται, με αυτόματους και χειροκίνητους τρόπους (στοιχείο Master καταλόγου), αλλά δεν ενημερώνουν αυτόματα ή περιοδικά τις εγγραφές των βιβλιοθηκών – μελών (στοιχείο Slave καταλόγου). Ο ΣΚΔΒ είναι πολύ σημαντικός κατάλογος για τα ελληνικά δεδομένα, παρουσιάζει, όμως το μειονέκτημα του μικρού αριθμού εγγραφών που περιέχει, καθώς και της μη αυτόματης ενημέρωσης των βιβλιοθηκών με τις διορθωμένες εγγραφές.

Αργώ & Ζέφυρος

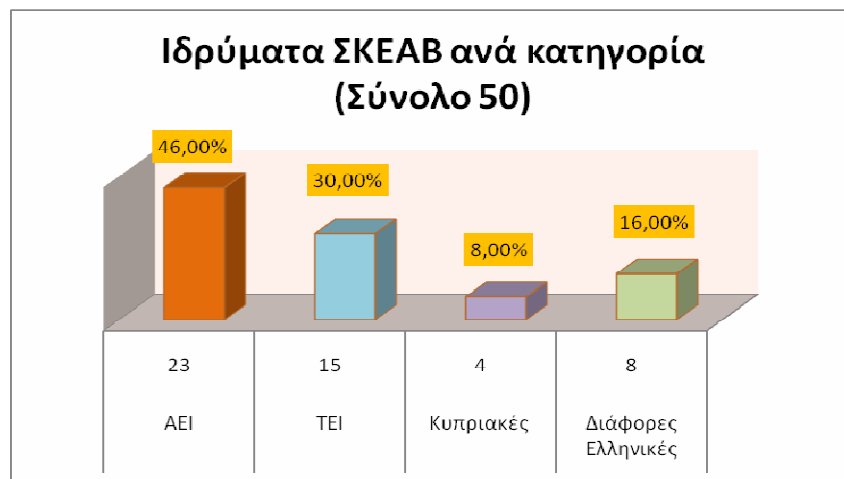
Η «Αργώ», που δημιουργήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και ο «Ζέφυρος» που έχει την βάση του στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης και χρηματοδοτείται από την Οριζόντια Δράση των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, είναι εικονικοί / κατανεμημένοι Σ.Κ. Με την «Αργώ» και τον «Ζέφυρο», υπάρχει η δυνατότητα αναζήτησης βιβλιογραφικών εγγραφών από δεκάδες ακαδημαϊκές, δημοτικές, δημόσιες και ερευνητικές ελληνικές βιβλιοθήκες, μέσω ενός κοινού interface. Βασικά πλεονεκτήματα αυτών των Σ.Κ., είναι τα άμεσα, on-line αποτελέσματα που μπορεί κανείς να ανακτήσει σε πραγματικό χρόνο, ενώ στα μειονεκτήματα τους, πρέπει να αναφερθεί το γεγονός ότι αυτοί εξαρτώνται από τη διαθεσιμότητα του server της βιβλιοθήκης που αναζητούν και εμφανίζουν πολλαπλά αποτελέσματα στο χρήστη, πολλές φορές για το ίδιο τεκμήριο, όσα και οι εγγραφές που βρίσκουν στις βιβλιοθήκες.

Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΚΕΑΒ)

Ο ΣΚΕΑΒ ξεκίνησε πειραματικά την λειτουργία του το 1997, στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, στα πλαίσια της Οριζόντιας Δράσης των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Πρόκειται για «Υποτελή» (Slave) Φυσικό Συλλογικό Κατάλογο. Στον κεντρικό κατάλογο χρησιμοποιείται το πρόγραμμα ADVANCE, ενώ οι βιβλιοθήκες-μέλη χρησιμοποιούν όλα τα γνωστά βιβλιοθηκονομικά προγράμματα (ADVANCE, HORIZON, ALEPH, ABEKT, VTLS). Ο κεντρικός κατάλογος υποστηρίζει το format UNIMARC, ενώ οι τοπικές βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν UNIMARC σε ποσοστό 83,33% και MARC21 σε ποσοστό 16,67%. Στον ΣΚΕΑΒ συμμετέχουν όλες οι Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες της χώρας (23 ΑΕΙ και 15 ΤΕΙ), η Εθνική Βιβλιοθήκη της

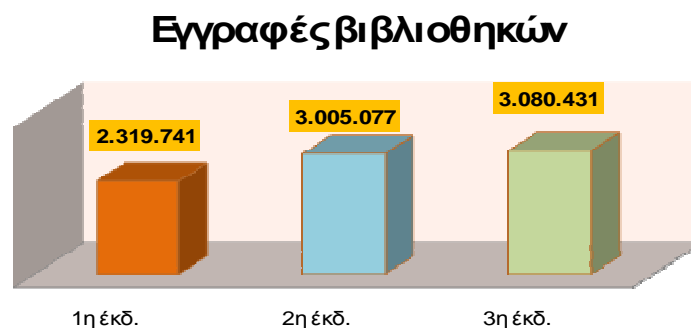

Ελλάδος, η Βιβλιοθήκη της Ακαδημίας Αθηνών, 4 Κυπριακές βιβλιοθήκες (ανάμεσα τους το Πανεπιστήμιο της Κύπρου), οι βιβλιοθήκες του Ιδρύματος Ευγενίδη, της Τράπεζας της Ελλάδος, του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (1^{ος} πίνακας)

1^{ος} πίνακας. Ιδρύματα που συμμετέχουν στον ΣΚΕΑΒ

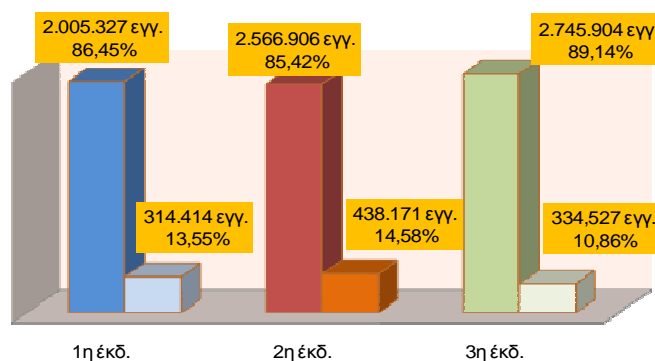
Μέχρι σήμερα έχουν δημοσιοποιηθεί 3 εκδόσεις του ΣΚΕΑΒ, ενώ μέχρι το τέλος του 2008 θα ολοκληρωθεί η 4^η έκδοση. Με βάση την 3^η έκδοση (Μαΐος 2008), ο αριθμός των εγγραφών που διέθεταν οι βιβλιοθήκες – μέλη, ανήλθε στα 3.080.431 εγγραφές. (2^{ος} πίνακας).

2^{ος} πίνακας. Εγγραφές βιβλιοθηκών ΣΚΕΑΒ

Ο ΣΚΕΑΒ λειτουργεί με τον εξής τρόπο. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα (κάθε 6 μήνες) ζητά από τις βιβλιοθήκες – μέλη, να του αποστείλουν τις βιβλιογραφικές τους εγγραφές. Στη συνέχεια, μέσω ειδικών προγραμμάτων, ελέγχει τις διαθέσιμες εγγραφές. Κατά τον έλεγχο, κόβονται όσες εγγραφές παρουσιάζουν προβλήματα στη διάταξη του UNIMARC ή έχουν λάθη και παραλήψεις σε σημαντικά βιβλιογραφικά πεδία (δεν έχουν αντίτυπα, δεν έχουν τα πεδία 001, 005 και 100 του UNIMARC, παρουσιάζουν λάθη κατά την μετατροπή των εγγραφών από MARC21 σε UNIMARC, είναι διπλές εγγραφές στην ίδια βάση). Οι κομμένες εγγραφές, που αντιπροσωπεύουν το 10,86% των εγγραφών στην 3^η έκδοση του ΣΚΕΑΒ, αποστέλλονται στις βιβλιοθήκες για διόρθωση προκειμένου να ενταχθούν στον ΣΚΕΑΒ στην επόμενη έκδοση. Οι σωστές εγγραφές (2.745.904 εγγραφές ή το 89,14%) εισάγονται στον κεντρικό κατάλογο του ΣΚΕΑΒ, και είναι διαθέσιμες στους χρήστες και στους βιβλιοθηκονόμους (3^{ος} πίνακας).

3^{ος} πίνακας: Εγγραφές στον ΣΚΕΑΒ

Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί, ότι κατά την εισαγωγή των εγγραφών, χρησιμοποιούνται ειδικά προγράμματα ενοποίησης κοινών εγγραφών οι οποίες προκύπτουν λόγω της πολυάριθμης καταλογογράφησης του ίδιου τεκμηρίου από διαφορετικές βιβλιοθήκες-μέλη. Η ενοποίηση πραγματοποιείται βάση ειδικών κλειδιών, που συγχωνεύουν εγγραφές με το ίδιο ISBN, τίτλο, κύριο συγγραφέα, αριθμό έκδοσης, έτος έκδοσης και σειρά. Στις κοινές εγγραφές, το σύστημα κρατά ως κύρια την πληρέστερη εγγραφή (master record), στην οποία προσθέτει τα θέματα, την

ταξινόμηση και τα αντίτυπα των άλλων βιβλιοθηκών-μελών που διαθέτουν εγγραφή για το ίδιο τεκμήριο. Το ποσοστό ταύτισης των εγγραφών ανέρχεται στο 24,6%. Έτσι, αυτή τη στιγμή, υπάρχουν στο ΣΚΕΑΒ 2.085.251 εγγραφές, που αντιπροσωπεύουν 2.745.904 πραγματικές εγγραφές στις βιβλιοθήκες-μέλη.

Τα πλεονεκτήματα από τη δημιουργία του ΣΚΕΑΒ είναι πάρα πολλά, τόσο για τους χρήστες, όσο και για τους βιβλιοθηκονόμους.

1^ο) Οι χρήστες μπορούν πλέον να βρίσκουν το υλικό που τους ενδιαφέρει, μέσω μίας αναζήτησης και τις περισσότερες φορές μέσω μίας μόνο εγγραφής, που τους ενημερώνει ποιές βιβλιοθήκες διαθέτουν αυτό που ζητάνε.

2^ο) Οι χρήστες και οι βιβλιοθηκονόμοι, μέσω του συστήματος διαδανεισμού βιβλιοθηκών VDX, το οποίο συνδέεται με την αναζήτηση του ΣΚΕΑΒ, μπορούν να υποβάλλουν αίτημα διαδανεισμού του υλικού.

3^ο) Οι έλληνες βιβλιοθηκονόμοι μπορούν να κατεβάσουν και να εντάξουν μια εγγραφή στους τοπικούς καταλόγους (copy cataloging).

4^ο) Μέσω της αποστολής των προβληματικών εγγραφών στα μέλη, διορθώθηκε μεγάλο μέρος των προβληματικών εγγραφών στις τοπικές βάσεις.

5^ο) Αναδείχτηκαν τα σημαντικότερα λάθη στην καταλογογράφηση του υλικού, που προέρχονται κυρίως από την έλλειψη Εθνικής Πολιτικής.

6^ο) Μέσω του ΣΚΕΑΒ, προωθήθηκαν μοντέλα συνεργατικής καταλογογράφησης στις ελληνικές βιβλιοθήκες.

Στα μειονεκτήματα του ΣΚΕΑΒ πρέπει να αναφερθεί η αδυναμία του, ως κεντρική υπηρεσία, να διορθώσει και να τροποποιήσει μια βιβλιογραφική εγγραφή, πράγμα που οφείλεται, κυρίως στην αδυναμία του συστήματος, να επανατροφοδοτήσει τις διορθωμένες εγγραφές στις τοπικές βάσεις. Επίσης, σημαντική έλλειψη θεωρείται η αδυναμία του να έχει καθημερινή ενημέρωση για τις νέες εγγραφές των βιβλιοθηκών μελών, λόγω της ενημέρωσης του καταλόγου κάθε 6 μήνες.

Για την επίλυση αυτών των προβλημάτων, μελετάται η δημιουργία «Κύριου» (Master) Φυσικού Συλλογικού Καταλόγου, για το σύνολο των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Συλλογικός Κατάλογος Δημοτικών Βιβλιοθηκών Ελλάδος (ΣΚΔΒΕ)

Η πρόταση για τη δημιουργία του ΣΚΔΒΕ γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τα όσα παρουσιάστηκαν παραπάνω. Η πρόταση αναπτύσσεται σε δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος αφορά στη δημιουργία και φιλοξενία του ΣΚΔΒΕ από το ΣΚΕΑΒ. Η ομάδα υποστήριξης του ΣΚΕΑΒ, αξιοποιώντας την πλούσια εμπειρία και τις τεχνικές υποδομές που διαθέτει είναι σε θέση, από τις αρχές του 2009, να προχωρήσει στη δημιουργία «Υποτελούς» (Slave) Φυσικού Συλλογικού Καταλόγου των Δημοτικών Βιβλιοθηκών. Η ομάδα μπορεί να αναλάβει να συγκεντρώσει τις διαθέσιμες βιβλιογραφικές βάσεις των Δημοτικών Βιβλιοθηκών, και να δημιουργήσει και τον Σ.Κ. των Δημοτικών Βιβλιοθηκών χρησιμοποιώντας τα ίδια εργαλεία που έχει αναπτύξει για τη δημιουργία του του ΣΚΕΑΒ,. Με αυτόν τον τρόπο, οι εγγραφές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών θα ενοποιηθούν σε ένα κατάλογο, μέσα από τον οποίο οι χρήστες θα μπορούν να εντοπίζουν τον βιβλιογραφικό τους πλούτο. Η άμεση αυτή λύση, δίνει τη δυνατότητα, να εντοπιστεί πόσο και ποιο υλικό διαθέτουν οι βιβλιοθήκες, μπορεί να οδηγήσει σε συνεργατικές μορφές καταλογογράφησης, και το κυριότερο να δώσει στους χρήστες την δυνατότητα πρόσβασης σε καταλόγους που σήμερα δεν μπορούν να «δουν». Ήδη, για τις ανάγκες του 1^{ου} Συνεδρίου των Δημοτικών Βιβλιοθηκών, η ομάδα προχώρησε, σε μια πρώτη πειραματική εφαρμογή της παρούσας πρότασης. Ο ΣΚΕΑΒ, ενοποίησε τις εγγραφές 5 Δημοτικών Βιβλιοθηκών με απόλυτη επιτυχία. Αυτές είναι οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες Καλλιθέας, Πειραιά, Χαϊδαρίου, Ηρακλείου Αττικής και Νίκαιας. Συνολικά, οι 5 βιβλιοθήκες, απέστειλαν 85.011 εγγραφές. Μετά την επεξεργασία, κόπηκαν από τον κατάλογο 2.850 εγγραφές ή ποσοστό 3,35% (18 εγγραφές δεν είχαν το πεδίο 100, 1.767 δεν είχαν αντίτυπα, 1.065 ήταν πιθανόν διπλές εγγραφές στην ίδια βιβλιοθήκη). Οι υπόλοιπες 82.161 εγγραφές (ποσοστό 96,65%) είναι διαθέσιμες αυτή τη στιγμή στην ιστοσελίδα (<http://147.102.210.203/cgi-bin-EL/egwcgi/egwrtcl/targetsML.egw>). Από αυτές τις εγγραφές, οι 5.260 ή ποσοστό 6,40% έχουν ενοποιηθεί στον κεντρικό κατάλογο.

Το δεύτερο σκέλος αφορά στα εξής. Η παραπάνω πρόταση, ενώ προσφέρει άμεσα και σημαντικά οφέλη, για τις δημοτικές βιβλιοθήκες που διαθέτουν ολοκληρωμένες βιβλιογραφικές βάσεις, δυστυχώς δεν λύνει το πρόβλημα για την πλειοψηφία των Δημοτικών Βιβλιοθηκών, που είτε διαθέτουν σύστημα αυτοματοποίησης, αλλά δεν έχουν δημιουργήσει ακόμα τον αριθμό των βιβλιογραφικών εγγραφών, που αντιστοιχεί στο σύνολο του υλικού της συλλογής τους, είτε δεν διαθέτουν καθόλου σύστημα αυτοματοποίησης. Για το λόγο αυτό, κρίνεται απαραίτητα, στο άμεσο μέλλον, ο σχεδιασμός και η δημιουργία ενός «Κύριου» (Master) Φυσικού Συλλογικού Καταλόγου των Ελληνικών Δημοτικών Βιβλιοθηκών. Για να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει να δημιουργηθεί μια Κεντρική Συντονιστική Υπηρεσία, η οποία θα διαχειρίζεται κεντρικά το έργο της δημιουργίας του συλλογικού καταλόγου. Η Οριζόντια Δράση των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών μπορεί να αναλάβει, σε στενή συνεργασία με τους συναδέλφους των Δημοτικών Βιβλιοθηκών, τον συντονισμό του έργου. Στόχος του Master Σ.Κ. θα είναι η δημιουργία μίας κεντρικής βάσης δεδομένων, στην οποία θα καταλογογραφούνται απευθείας τα δεδομένα των δημοτικών βιβλιοθηκών από την κεντρική υπηρεσία και από εξουσιοδοτημένους βιβλιοθηκονόμους στις τοπικές βιβλιοθήκες. Η βιβλιογραφική βάση θα χτιστεί από την αρχή λαμβάνοντας υπόψη τις πληρέστερες από τις υπάρχουσες βάσεις. Η κεντρική υπηρεσία, θα αναλάβει μέσω συνεργατών της, να καταλογογραφήσει το υπάρχον υλικό των βιβλιοθηκών που θα συμμετάσχουν στο έργο και να προσθέσει τα τοπικά στοιχεία των βιβλιοθηκών που διαθέτουν τα αντίτυπα. Το έργο πρέπει να πραγματοποιηθεί με επιλογή κεντρικού προγράμματος αυτοματοποίησης βιβλιοθηκών, που θα είναι διαθέσιμο στις τοπικές βιβλιοθήκες μέσω Internet. Οι τοπικές βιβλιοθήκες θα μπορούν να διατηρούν το υπάρχον τοπικό σύστημα (με την προϋπόθεση ότι θα ενημερώνεται αυτόματα με τις εγγραφές του κεντρικού συλλογικού καταλόγου) ή θα μπορούν να χρησιμοποιούν το κεντρικό σύστημα μέσω διαδικτύου.

Επίλογος - Συμπεράσματα

Εκτιμάται ότι η δημιουργία, αρχικά “Slave” και στην συνέχεια «Master», Συλλογικού Καταλόγου Ελληνικών Δημοτικών Βιβλιοθηκών, θα αποτελέσει το έναυσμα, ώστε οι βιβλιοθήκες να μπορέσουν να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στο ρόλο που

επιβάλλει η σύγχρονη εποχή της πληροφορίας, βοηθώντας τις να καλύψουν τα τεράστια κενά που δημιούργησε η αδιαφορία της κεντρικής και της τοπικής εξουσίας για αυτές. Τα οφέλη θα είναι πολλά:

- 1) Θα ανοίξει τις πύλες των τοπικών καταλόγων, στους χρήστες όλου του κόσμου.
- 2) Θα δημιουργήσει βιβλιογραφικούς καταλόγους σε βιβλιοθήκες που δεν έχουν αυτή τη δυνατότητα, κυρίως λόγω έλλειψης προσωπικού.
- 3) Θα δώσει τη δυνατότητα σε βιβλιοθήκες που δε διαθέτουν πρόγραμμα αυτοματοποίησης να αποκτήσουν.
- 4) Θα δώσει τη δυνατότητα στις βιβλιοθήκες να αποκτήσουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, τεχνική υποδομή και υποστήριξη.
- 5) Θα δώσει τη δυνατότητα στις βιβλιοθήκες να αποκτήσουν εξειδικευμένο προσωπικό.
- 6) Θα αναπτύξει άλλες υπηρεσίες των βιβλιοθηκών που σήμερα δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν (π.χ. διαδανεισμός υλικού μεταξύ βιβλιοθηκών).
- 7) Θα οδηγήσει σε μοντέλα συνεργατικής καταλογογράφησης και κοινών κανόνων καταλογογράφησης και καθιερωμένων αρχείων.
- 8) Θα οδηγήσει στη συνεργασία με άλλες Ελληνικές βιβλιοθήκες, όπως οι Ακαδημαϊκές, οι οποίες έχουν επιτελέσει με μεγάλη επιτυχία, την οργάνωση των λειτουργιών τους, με βάση τα διεθνή βιβλιοθηκονομικά πρότυπα.
- 9) Θα μειώσει κατά πολύ το κόστος καταλογογράφησης του υλικού των βιβλιοθηκών, ειδικά σε μια κατηγορία βιβλιοθηκών, όπου υπάρχει μεγάλη ταύτιση βιβλιογραφικών εγγραφών, λόγω του ότι το περισσότερο υλικό καλύπτει κοινές θεματικές κατηγορίες (λογοτεχνία, ιστορία, ψυχαγωγία, λαογραφία, παιδικά βιβλία κλπ.) και στη συντριπτική πλειοψηφία του, αφορά ελληνικές εκδόσεις.
- 10) Θα απελευθερώσει πόρους και ανθρώπινο δυναμικό που μπορούν να αξιοποιηθούν σε άλλες υπηρεσίες, οι οποίες ενισχύουν δυναμικά το ρόλο των δημοτικών βιβλιοθηκών (π.χ. προώθηση ανάγνωσης, κοινωνικό και πολιτισμικό έργο κ.λπ.).

Η δημιουργία Φυσικού Συλλογικού Καταλόγου των Ελληνικών Δημοτικών Βιβλιοθηκών, αποτελεί σίγουρα ένα δύσκολο εγχείρημα. Πρέπει να τονιστεί όμως,

«Η δυναμική και οι προοπτικές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα»

ότι είναι ο μοναδικός τρόπος ώστε να καταστούν οι δημοτικές βιβλιοθήκες, μέχρι και στον μικρότερο δήμο της χώρας, σύγχρονες και προσβάσιμες σε όλους.

Η εισήγησή ολοκληρώνεται με ένα παράδειγμα:

«Ας υποθέσουμε ότι είμαστε ο μοναδικός υπάλληλος σε μια μικρή βιβλιοθήκη 3.000 βιβλίων, σε ένα νησί, ή σε μια μικρή πόλη της χώρας μας και θέλουμε να αυτοματοποιήσουμε τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης. Θα πρέπει, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα, και εφόσον εξασφαλίσουμε χρηματοδότηση, να αποκτήσουμε τεχνική υποδομή, πρόσβαση στο διαδίκτυο, πρόγραμμα αυτοματοποίησης, γνώσεις βιβλιοθηκονομίας (εφόσον δεν είμαστε βιβλιοθηκονόμοι), ειδική εκπαίδευση σε θέματα καταλόγου, ώστε να είμαστε σε θέση να καταλογογραφήσουμε το διαθέσιμο υλικό. Είναι πιθανό (αν και δύσκολο) να τα καταφέρουμε, αλλά με ποιο κόστος και μετά από πόσο χρόνο.

Αν η ίδια βιβλιοθήκη σε 5 χρόνια από σήμερα, και ενώ ο «Master» Φυσικός Συλλογικός Κατάλογος των Δημοτικών Βιβλιοθηκών είναι σε πλήρη λειτουργία, θελήσει να αυτοματοποιήσει τις ίδιες λειτουργίες, τότε τα πράγματα θα είναι πιο απλά. Ο Σ.Κ. θα μας δώσει πρόσβαση στη βάση του, θα μπορούμε μέσω διαδικτύου να φιλοξενούμε τα δεδομένα μας στο δικό του server, θα μπορούμε να εκπαιδευτούμε από τις δικές του υπηρεσίες και τέλος να αντλήσουμε από τη δική του βάση έτοιμες και σωστές βιβλιογραφικές εγγραφές, προσθέτοντας μόνο τα τοπικά μας στοιχεία. Πιστεύουμε ότι σε αυτή την περίπτωση θα τα καταφέρουμε καλύτερα.»

Βιβλιογραφία

- 1) **Καλογεράκη Ελένη.** – «Συλλογικοί κατάλογοι : μοντέλα ανάπτυξης και ελληνικές εφαρμογές». – Στο ηλεκτρονικό περιοδικό «Συνεργασία», αρ. 2 (2008) (<http://www.goethe.de/mmo/priv/3643323-STANDARD.pdf>)
- 2) **Κεράστα Αικατερίνη.** – «Μια εμπειρική προσέγγιση στο Συλλογικό Κατάλογο Δημοσίων Βιβλιοθηκών». – Ανακοίνωση στη Ημερίδα «Συνεργασίες Λαϊκών Βιβλιοθηκών – Εργαλεία, πρότυπα και συλλογικοί κατάλογοι». – Λειβαδιά: Δημόσια Βιβλιοθήκη Λειβαδιάς, 2006 (<http://vivi->

livad.voi.sch.gr/sylogikoskatalogos/HMERIDA_2006/recommendations/C/5-kerasta.pps)

3) **Κεράστα Αικατερίνη.** – «Συλλογικός κατάλογος δημοσίων βιβλιοθηκών : συνεργατική δράση και προοπτική». – Ανακοίνωση στη Ημερίδα «Συνεργασία Βιβλιοθηκών : Εθνικό, τοπικό, διαθεματικό επίπεδο». – Θεσσαλονίκη : 5^η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου, 29 Μαΐου 2008 (www.thessalonikibookfair.com/2008tbf/media/ΣΚΔΒ%20%20Συνεργατική%20δράση%20και%20προοπτική.ppt)

4) **Κορκίδη Μαρία.** – «Συνεργασία δημοτικών βιβλιοθηκών: προβλήματα και προοπτικές». - . - Ανακοίνωση στη Ημερίδα «Συνεργασία Βιβλιοθηκών : Εθνικό, τοπικό, διαθεματικό επίπεδο». – Θεσσαλονίκη : 5^η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου, 29 Μαΐου 2008 (www.thessalonikibookfair.com/2008tbf/media/θεσσαλονικη7%5B1%5D%5B1%5D.ppt)

5) **Κουής Δημήτρης, Ευθυμίου Φωτεινή, Μπράττης Παντελής, Τσιμπόγλου Φίλιππος, Πουλή Κανέλλα.** - «Ελληνική Βιβλιοθηκονομική Κοινότητα και Συλλογικοί Κατάλογοι – Ευκαιρίες και προκλήσεις». - Ανακοίνωση στο 16ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Πειραιάς : Πανεπιστήμιο Πειραιά, 1-3 Οκτωβρίου 2007 (<http://eprints.rclis.org/12687/>)

6) **Κουής Δημήτρης, Τσιμπόγλου Φίλιππος, Ευθυμίου Φωτεινή, Φραγκούλη Αγγελική, Παλαιός Απόστολος, Γκιούρδα Βιβή, Βουγιουκλής Γιώργος** «Ελληνικός Συλλογικός Κατάλογος – Εξελιξείς και Παράλληλες Δράσεις». – Ανακοίνωση στο 15ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. - Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών, Νοέμβριος 2006 (<http://conference.lis.upatras.gr/files/Presentations/session3/OD4.ppt>)

7) **Κουής Δημήτρης, Τσιμπόγλου Φίλιππος, Ασπρογέρακα Θεανώ, Παλαιός Απόστολος, Φραγκούλη Αγγελική, Ευθυμίου Φωτεινή, Βουγιουκλής Γιώργος.** - "Ελληνικός Συλλογικός Κατάλογος : Εξελιξείς και προοπτικές". - Ανακοίνωση στο 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. - Αθήνα: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας, 1-3 Δεκεμβρίου 2005 (http://eprints.rclis.org/7076/1/tsimpoglou_psab_14_kouis_ver_2_2_Filip.pdf)

«Η δυναμική και οι προοπτικές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα»

- 8) **Κουής Δημήτρης, Ευθυμίου Φωτεινή, Τσιμπόγλου Φίλιππος, Παλαιός Απόστολος, Γκιούρδα Βιβή.** - **“Παρουσίαση Μηχανισμού Λειτουργίας και Σεναρίων Χρηστικότητας Συλλογικού Καταλόγου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΚΕΑΒ)”**. – Ανακοίνωση στη Διημερίδα «Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών – Υπηρεσίες και Εργαλεία στη διάθεση χρηστών και βιβλιοθηκονόμων», Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 7-8 Μαΐου 2007 (http://www.unioncatalog.gr/ucportal/wrappers/day1/kouis_txt.pdf)
- 9) **Κωσταγιόλας Πέτρος, Κορκίδη Μαρία.** – **«Strategic planning for municipal libraries in Greece»**. – Στο περιοδικό «New Library World», vol. 109, no. 11/12, 2009, pp. 546-558
<http://www.emeraldinsight.com/Insight/viewPDF.jsp?Filename=html/Output/Publish ed/EmeraldFullTextArticle/Pdf/0721091104.pdf>
- 10) **Μπράττης Παντελής, Κουής Δημήτρης, Ευθυμίου Φωτεινή.** - **«Αναβάθμιση των βιβλιογραφικών καταλόγων των Ελληνικών Βιβλιοθηκών μέσω ποσοτικής αξιολόγησης»**. – Ανακοίνωση στο 17^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. – Ιωάννινα : Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 24-26 Σεπτεμβρίου 2008 (<http://17conf.lib.uoi.gr/files/b11.1.Mprattis-Koyis-Eythymioy.ppt>)
- 11) **Μπράττης Παντελής.** - **«Παρατηρήσεις και προβλήματα στη βάση του Συλλογικού Καταλόγου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών»**. – Ανακοίνωση στην Διημερίδα «Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών – Υπηρεσίες και Εργαλεία στη διάθεση χρηστών και βιβλιοθηκονόμων», Αθήνα : Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 7-8 Μαΐου 2007
http://www.unioncatalog.gr/ucportal/wrappers/day2/brattis_txt.pdf
- 12) **Τσιμπόγλου Φίλιππος.** – **«Από τις στρατηγικές συνεργασίες στη διαμόρφωση εθνικής πολιτικής βιβλιοθηκών»**. – Ανακοίνωση στη Ημερίδα «Συνεργασία Βιβλιοθηκών : Εθνικό, τοπικό, διαθεματικό επίπεδο». – Θεσσαλονίκη : 5^η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου, 29 Μαΐου 2008
http://www.thessalonikibookfair.com/2008tbf/media/tsimpoglou_ekebi_2008.pdf
- 13) **Τσιμπόγλου Φίλιππος.** – **«Συλλογικός Κατάλογος Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών : Από την πρόκληση της υλοποίησης στην πρόκληση της**

επέκτασης λειτουργιών, υπηρεσιών, δημιουργών και χρηστών». – Ανακοίνωση στη Ημερίδα «Συνεργασίες Λαϊκών Βιβλιοθηκών – Εργαλεία, πρότυπα και συλλογικοί κατάλογοι». – Λειβαδιά : Δημόσια Βιβλιοθήκη Λειβαδιάς, 2006

(http://eprints.rclis.org/8660/1/tsimpoglou_livadia_2006.pdf)

Πηγές στο Διαδίκτυο

- 1) Αργώ (<http://argo.ekt.gr/>)
- 2) Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών,
(<http://www.unioncatalog.gr/vdx>)
- 3) Ζέφυρος (<http://zephyr.lib.uoc.gr/>)
- 4) Συλλογικός Κατάλογος Δημοσίων Βιβλιοθηκών,
(<http://unioncat.blogspot.com/>)
- 5) Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών,
(<http://www.unioncatalog.gr>)
- 6) Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Δημοτικών Βιβλιοθηκών,
(<http://147.102.210.203/cgi-bin-EL/egwcgi/egwrtcl/targetsML.egw>)
- 7) WorldCat (OCLC) – Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
(<http://www.oclc.org/worldcat/>)
- 8) SUDOC (ABES) – Συλλογικός Κατάλογος Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
Γαλλίας
(<http://www.sudoc.abes.fr/>)
- 9) COPAC – Συλλογικός Κατάλογος Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και Εθνικής
Βιβλιοθήκης Μεγάλης Βρετανίας (<http://copac.ac.uk/>)
- 10) AMICUS - Συλλογικός Κατάλογος Καναδά
(<http://www.collectionscanada.gc.ca/amicus/>)